

Dalí és la primera institució privada de l'Estat espanyol en nombre de visitants a museus de belles arts i la tercera si es tenen en compte els museus de titularitat pública, només per darrere del Museo del Prado i del Museo Nacional Centro de Arte Reina Sofía. El seu impacte econòmic sobre la zona de l'Alt Empordà és molt notable, com es dedueix dels estudis publicats. Tot això coexisteix amb la nul·la percepció de subvencions públiques i amb uns resultats econòmics de l'empresa molt positius. En aquest punt, Boixadós va mostrar-se partidari d'una saludable separació de funcions entre intel·lectuals o artistes i gestors: els primers han de ser responsables de la direcció tècnica i de la recerca; els segons han de dirigir l'empresa cultural.

El president de Caixa de Girona, Arcadi Calzada, va reflexionar sobre el paper cultural que pot fer Girona en un món global. Es preguntà quina icona permetria situar Girona en el panorama cultural mundial. Per les seves pròpies característiques, Girona no pot aspirar a tenir un sol producte del reclam de, per exemple, el Guggenheim, sinó que és el conjunt de Girona com un tot ben integrat i ben gestionat —el nucli antic i l'Onyar, els productes culturals existents, l'entorn territorial de Girona, con-

juntament amb els equipaments culturals que s'han creat— el que sustenta les possibilitats d'èxit. Calzada va reclamar continuïtat en aquesta aposta cultural, ja que els resultats s'obtenen en un horitzó a mig termini. A títol d'exemple, el president de la Caixa de Girona va explicar algunes de les iniciatives culturals promogudes per l'entitat que presideix.

Narcís Casassa, fins fa pocs mesos cap de l'Àrea de Cultura de l'Ajuntament de Girona, va centrar la seva exposició en la política cultural i, en concret, en la decidida aposta per la cultura i l'educació que ha fet l'Ajuntament de Girona. Així, va recordar que un dels objectius del Pla de ciutat de 1995 era «fer de la cultura un motor econòmic a Girona». Aquesta aposta es manifesta clarament en la distribució de les partides pressupostàries: Girona sempre ha invertit força per sobre de la mitjana en cultura i educació. I l'aportació pública és necessària, ja que moltes d'aquestes activitats generen inevitablement pèrdues. El panorama actual és positiu i Girona és ja un referent en les arts escèniques i en la xarxa d'equipaments culturals. Finalment, Casassa va explicar detalls de la recent aposta per ajudar el procés de creació i els creadors.

Un debat viu, no exempt de polèmica, va

seguir les intervencions dels ponents. Una característica en comú han tingut totes les intervencions de la Jornada dels Economistes 2007 a Girona: el paper econò-

mic de la cultura és ja avui important a Girona, però pot ser-ho encara molt més en el futur immediat.

Modest Fluvià

El Museu dels Jueus completa el seu discurs

L'obertura de dues noves sales, centrades en les tensions entre jueus i cristians, permeten arrodonir un projecte museogràfic que es remunta a l'any 2000.

El Museu d'Història dels Jueus de la ciutat de Girona va completar, el passat mes de novembre, el seu discurs amb la inauguració de noves sales. Es tracta dels espais dedicats a la cultura jueva i al de les relacions que van mantenir les comunitats jueva i cristiana durant l'edat mitjana a la mateixa ciutat i a Catalunya. D'aquesta

manera, les noves sales mostren una etapa de la comunitat jueva especialment difícil en relació amb la cristiana, fins arribar a les persecucions i a l'expulsió dels jueus de gairebé tot Europa. De fet, i en aquest sentit, el Museu ha volgut incloure una reproducció facsímil de la carta del rei Ferran el Catòlic que, el 1492,

El pati dels Rabins del Museu dels Jueus de Girona.

La Devesa, purgatori retrobat

Si s'arriba a construir el polèmic pavelló al mig de la Devesa de Girona, quan s'ompli de gent del barri practicant-hi el pàdel, potser el regidor d'Esports farà unes declaracions sobre l'encert de la decisió. Amb aquestes vindria a dir com d'equivocats n'estaven els de l'Associació de Veïns Devesa-Güell, que poc representatius eren els de Salvem la Devesa i que, en general, la gent no sabem què volem i que som de la generació de la queixa i de l'«aquí no». Des d'un punt de vista ben triat, en què es veïessin mig ocults pels plàtans els deu metres d'altura de la façana, una fotografia demostraria la integració de l'edifici dins l'arbreda, cuidant que no s'hi veïessin els cotxes apilonats que generin l'Auditori, el Palau de Fires, el mercat i, és clar, el mateix pavelló. Quan tot això s'esdevingui, i sembla que l'Ajuntament ja ho tingui coll avall, s'haurà perdut una ocasió de satisfer més ciutadans a banda dels que es deixen per suar la cansalada sota cobert. De les pàgines dels diaris, de la presentació de la plataforma Salvem la Devesa a la Farinera, de l'actiu bloc de l'Associació de Veïns Devesa-Güell emergeix sobretot el desig de convertir en diàleg ciutadà el que, almenys fins ara, a final de gener, han estat monòlegs. Com en el mur del vell frontó del parc, les opinions reboten. Hi han dit la seva, oposant-s'hi, nombroses associacions de veïns gironines, associacions culturals diverses i més d'un miler de particulars. Com a signes del temps -tant com s'havien posicionat dècades enrere-, són eloqüents els silencis dels diversos col·legis professionals. Dels partits polítics municipals, només PSC i Esquerra defensen el pavelló, tanmateix sense explicar per què s'enroquen a situar-lo entre els plàtans.

Per què a la Devesa? Vet aquí el quid de la qüestió, més que la conveniència del pavelló, fora de dubte. El vell parc està descuidat, però no infrautilitzat, ans al contrari: té una gran quantitat d'usos estacionals i complementaris, amb puntes de sobreús (Fires, mercat, terrasses) que el sotmeten a molta més pressió que d'altres parcs, com per exemple el veí de Fontajau; per això és allà on els veïns contraproposen la ubicació del nou equipament. Així mateix, defensen el trasllat de la Fira de Girona, que va quedant petita, i aprofitar l'edifici readequat com a centre cívic i escola bressol. Són tantes propostes barates i assenyades, que per força haurien de tenir una rèplica enraonada i una bona cintura democràtica.

Josep Pujol i Coll

ordenava que fessin fora els jueus de Girona, com de totes les ciutats i viles dels seus regnes. Un últim espai està dedicat a l'exili forçat de totes aquelles persones que no van voler abandonar la fe dels seus avantpassats.

L'altra sala ha volgut ser més personalitzada i s'ha dedicat monogràficament a la figura de Mossé ben Nahman, també conegut com Nahmànides, i Bonastruc ça Porta, considerat el més il·lustre jueu gironí i admirat a la seva època per persones de totes les cultures i creences. S'hi mostra una reproducció del seu segell, l'original del qual és a Israel. A continuació, hi ha un altre espai dedicat a les activitats i troballes científiques dels jueus gironins, en àmbits com ara l'astrologia, la cartografia i la medicina. Presidint la sala, hi ha les reproduccions a gran escala de l'*Atlas de Cresques* (Mallorca, 1373) i de les *Taules astronòmiques* (1361) de David Bonjorn de Barri, prestigiós jueu astrònom d'origen gironí. També hi ha documentació sobre la important activitat econòmica que els jueus i jueves gironins van desenvolupar com a prestadors i comerciants.

El Museu d'Història dels Jueus de Girona es va inaugurar fa quinze anys al famós Call, concretament al tortuós carrer de

la Força. Dirigit actualment per Assumpció Hosta, l'obertura d'aquestes dues sales serveix per arrodonir el projecte museogràfic, que s'ha desenvolupat en tres fases consecutives. La primera va començar l'any 2000, amb l'obertura de les sales amb les làpides funeràries del cementiri jueu de Montjuïc, i tres anys després, el 2003, s'encetava la segona fase, durant la qual es van obrir els espais dedicats als calls i als seus edificis més característics, les celebracions, les litúrgies, les festivitats i altres aspectes relacionats amb el ritual jueu.

Laura Portal

La mar de llengües

L'any 2008 ha estat designat per Nacions Unides com l'Any Internacional de les Llengües. Els Serveis Territorials del Departament d'Educació a Girona han iniciat la celebració d'aquest any amb l'exposició de Linguamón - Casa de les Llengües, que duia el títol «La Mar de llengües. Parlar a la Mediterrània» i que es va poder veure a la Casa de Cultura de Girona del 14 de febrer al 16 de març.

Els objectius generals de l'exposició són «difondre i millorar el coneixement de les llengües de la Mediterrània i les seves comunitats lingüístiques i impulsar noves actituds positives i de respecte cap a aquesta diversitat lingüística i cultural, així com fomentar l'interès per a l'aprenentatge de les llengües». L'exposició ofereix al visitant «una visió

viva, dinàmica i multilingüe de la Mediterrània», i mostra la diversitat lingüística actual del *Mare Nostrum*.

El contingut de l'exposició està distribuït en tres grans àmbits. El primer presenta un mapa de la Mediterrània en què els colors serveixen per emmarcar els espais geogràfics on es parlen les vint-i-quatre llengües de